

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՅԵՐՏԻՅԱՆԻ — ՍԵՆԵ

(1871)

ՆՈՒՄԵՐՈ 632

1787 ՁԻԼՀԻՃՃԻ ԿԳ

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԿԵՐԱՐԱՄԸ
ՍԵՆԵԼԻ 130 ԿԴԼ
ՍԼԹԵ ԿԿԼԵԼ 80 ...

ԲԱԶՈՐ ԵՐԹԵՍԻ
ՄԱՐՏ 8

ԻՆԶ. ՄԱԼԿԸ 45
ՏԻՆԵՆԻ 20 ԿԵՆԵԼԵ 40 ԳՈՐԱՅ

ՍԼԱՅԻՐԱՆԱ
ՄԱՐՏ 20

ԱՍԻՔԱՆԵ ՄԱՐՏ 8

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԵՆԵՎԻՅԵ

Ամերիգա հիւքիւմէթի բայ-
թախթը օլան վաշինկիթօն շէհրի,
ալէլ աճէլէ հիւքիւմէթի մէղքիւրէյէ
բայթախթ եարըմըլ օլտուղու հասէ-
պի իլէ, վասի օլամայըպ, տայիմա
էհալիյէ տարւիլտիյինտէն, իքի եիւզ
պին սէքինէյի հապի օլան վէ մու-
խապէրաթ ճիհէթի իլէ սիւհուլէթի
պուլունան Սէն Լուի շէհրինին պու-
տան պէօյլէ Ամերիգա հիւքիւմէթի
ճիւմհուրիյէսինէ բայթախթ թախիս
գըլըմասը իւզէրինէ նիւ Եօրգոտա
պէյնէլ նաս սէօյլէնմէքտէ իմիլ:

— Տէմիր Եօլուն Տէրի սաատէթ
տախիլինէ թէմտիտի իլէ, Սիրքէճի
իսկէլէսինտէ պիր մէվզըֆ ինչասընա
տայիր ֆէրմանը ալի սուտուր պույ-
րուլմուլ օլտուղունտան, թարիգի
մէղքիւրէ թէսատիւֆ, իտէճէք էմլաք
ասհապընա իթասը լազըմ կէլէն պէ-
տէլ ազճէսինին թէսվիյէսի իլէ, սէ-
րիան իճրասընա միւպատէրէթ իտիլէ-
ճէյի Լէվանթ Հէրալտտա մուհարրէր
տիր:

— Տէրտէսթի թէշէքքիւլ պու-
լունան Ազիզիէ գումբանեասը հիսսէ-
լէրինտէն երմի պէշ պին ատէտինին
մըգտարը քիւլիսինէ միւլթէրի օլուպ,
րում պանքէրլէրինտէն իպարէթ պու-
լունան սէրմայէտարան պու իշտէն
ֆէրաղէթ կէլտիքլէրի ճիհէթլէ, շիմ-
տիլիք մէվաշիտ գումբանեասընը քէ-
մաֆիսսապըգ իշլէյէճէյի եինէ զաղէ-
թայի մէղքիւրտէ ըրվայէթ գըլըմըլ
տըր:

— Ալէմանեա իմէրաթօլուղու-
նուն մէճիսի քէպիլի, պուլունան մէ-

պուսանը միլլէթ մէճիսի աղալարընըն
ինթիխապը մարտ 9 տա իճրա օլուն-
մուլ օլտուղունտան, մէճիսի մէղքիւ-
րուն քիւլատը մուգատտէմ մարտ 9 տա
մուգարրէր օլուպ, պատէհու շէհրի
հալըն 16 սընա թէէլիլ օլմուլ իքէն,
պու տէֆա մարտըն 21 ինճի կիւնիւ-
իլին գարարը գաթի վէրիլտիյի հալա-
տիտաթտան տըր:

— Միւնիստէն, Ավիլսպուրկ զաղէ-
թասընա վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆ-
նամէ մէալինէ նազարէն, Աչաղքի Րէն
թապիր օլունան էյալէթին տախիլին-
տէ պուլունան եիւզ պին նուֆուս սէ-
քէնէյի շամիլ օլան վայսէմպուրկ պէլ-
տէսի, Պալիէրա մէմալիքինէ տախիլ
օլաճաղը, վէ Ֆրանսանըն թէէտիլէ
իտէճէյի մէսարիֆաթը հարպիյէսինտէն
Պալիէրա հիւքիւմէթինէ տիւշէն հիս-
սէ, 1866 մուհարէպէսինտէն սօղրա,
Պալիէրանըն Բուսիայա թէէտիլէ իթ-
միլ օլտուղու 30 միլիօն թազմինաթը
հարպիյէյէ նիսպէթէն թէզայիւտ պու-
լաճաղը աղնալըմըլ տըր:

— Ֆրանսըլ ճէնէրալարընտան
Պուրպաքի, էօմրինէ գաստ իթմէզ-
տէն էվլէլ, Ֆրանսանըն սապըգ մու-
հաֆազայի միլիյէ հիւքիւմէթինին
հարպիյէ նազըրը պուլունան Մ. Կամ-
պէթթանըն պիր մէթուպունու ախը
իլլէտիյի սըրատա, մայէթինտէ պու-
լունան 80,000 նէֆէր ասաքիլին ան-
ճազ 35,000 նէֆէրի թալիմիլ օլուպ,
մապադիսինին հիլ պիր շէյէ եարա-
մազ օլտուղունու Պօրտօ հիւքիւմէթի-
նէ պիլտիրմէյի ունուլթմուլ օլտուղունա
թէէսօիւֆ պէյան իլլէմէսի իւզէրինէ,
օրտունուն էրքեանը հարպիլէրինէ պի-
րէր իշ կէօսթէրիպ, պիր թազըրիպլէ
եանընտան երրազլանտըրմաղա վէսիլէ
արամըլ, վէ պատէհու եալընըճա օ-
տասընա շէքիլիպ, կիճէ էօմրինէ

գաստ իլլէմիլ օլտուղու Չվիլէրիտան
եազըմըլ տըր:

— Լիֆլէնճի մարտ 9 տան պէտէն
թունանըն վարօր գումբանեասը Եօլ-
ճու ալմայա պաշլամըլ, վէ Բէշթատան
Պազիաս, վէ Օրսօվա վէ ճէօրճէվա վէ
Գալաս վէ Սթանպօլա հէր չարշամպա
վէ ճիւմա իրթէսի քօսթա չըգաճազ,
լաքին ճիւմա իրթէսի կիւնլէրի Գա-
լաստան ուզաղա կիթմէյէճէքլէր տիր:

— Կիրիտ ճէզիլէսինին վիլայէթէ
թահվիլ օլունալըտան պէրու, Ամարի
վէ Այիօս վասիլի նամ սանճազլարտա
օն պիր իրիսթիան վէ 3 տէ Միւսի-
ման մէքթէպի քիւլատ վէ թէէսիս
օլմուլ տուր:

— Կէշէն չարշամպա կիւնիւ Շիր-
քէթի խայրիյէ վաբօրարընտան 21
նիւմէրօլու վաբօր Արնավուլթ քէօյիւն-
տէն Սթանպօլա կէլիլ իքէն, ազըն-
թընըն չիտտէթինտէն մէհուլմ Սէմէտ
բաշանըն եալըսը էօնիւնէ գատար սիւ-
րիւքլէնմիլ օլտուղունտան օրատա
գումմա օթուրմուլ իսէտէ, համա օլ-
սուն պիր սազաթլըգ վուգու պուլմա-
յըպ, եալընըլ վաբօրուն տիւմէնի գը-
րըմըլ տըր:

— Գարատաղ հիւքիւմէթի, րու-
սիանըն ուսուլի ասքէրիյէսի վէճէլէ
մէմալիքինտէ իսլահաթը ասքէրիյէ
իճրա իթտիրմէքտէ, վէ չօպանլարըն
էլլէրինտէ թաշտըգլարըն ճօլիլարըն եէ-
րինէ, թրամբէթա վէ էսկի ուսուլտա
օլան սիլահլար եէրինէ տախի գույ-
րուգտան տօլար թիւֆէնքլէր իթա
իլլէմէքտէ օլտուղու թրէպիլինեւտան
Գուրիէ տ'Օրիանա եազըմըլ տըր:

— Պուլկարիսթանտա Բիւսթէն-
տիլ պէլտէսինտէ, Հալիտ էֆէնտի
նամընտա պիր քիմէսնէ, պիր ֆազի-
րէ իրիսթիան գատընը տէօյմիլ օլ-
տուղունտան, վէֆթ իթմիլ, վէ

միւթէվէֆֆիէի մէրգումէնին ագբա-
պա վէ միւթէպիլիզէրի, էֆէնտի
մէրգումէվէյհինտէ տալա իյլէտիք-
լէրինտէ, միւտտայի օլան քիմէսնէլէր
հիւքիւմէթի մահէլլիյէ թարաֆընտան
գօլլուլմուշ օլտուղու երնէ զաղէթայի
մէզքիւրտէ մուհարրէր տիր :

— Ապրիլ Զիպիտաւնտա՝ իթա-
լիանըն Նաբօլի շէհրինտէ սանայի
պահրիյէ եանի ինչաթը սէֆայիլիյէ
վէ էտէվաթը սայիլէ՝ իմալաթընա մալ-
սուս օլարագ, պիր սէրկիի ումումի
քիւշատ օլունաճաղը իշիտիլէյօր :

— Մէսաթըրի գումաւնեաթը թա-
րաֆընտան իթալեա մէմալիքի իլէ
Սթանպօլ արասընտա պիր բօսթա թա-
րիգի իհտաս օլաճաղը սէօյլէնիյօր :

— Պէյօղլուտա եանան սօգազլարըն
թէվսիի խուսուսու, պունտան պիր
գաշ կիւն ագտէմ գարարկիր օլտու-
ղունտան, մուճիպինճէ հարաքէթ օ-
լունտուգտա, Պէյօղլուտա հապը էմի-
քընըն էքսէրիսի իշպու թէսպիլէ մու-
խալիֆէթ իտիպ, գարարը մէզքիւրու-
լաղլը իշին, զաթը հապրէթի Միւլիւ-
քեանէյէ պիր արզուհալ թագտիմ
իթմէք թասալվուրունտա օլտուղու
Գուրիէ ա՝Օրիանտա կէօրիւմիւշ
տիր :

— Տար իւլ Ֆիւնուշարը թարա-
ֆընտան ասաքիլի միլիյէ օրտուլարը-
նըն մէշուր գօմանտանլարընա սօգ-
թօրլուգ ըիւթպէի միւթթալիլէսինին
իթասը Ալէմանեաթա պիր առէթի
գատիմէ հիւքմիւտէ պուլունտուղու
ճիհէթէ, պու տէֆա Ֆրիպուրկ շէհ-
րինին Տար իւլ Ֆիւնուշուն ճէմիլէթի
ֆէյլէսօֆիլէսի, Սթրազպուրկու մու-
հասէրէ իթտիքտէն սօղրա, ճէնէրալ
Պուրպաքիին օրտուսունու թագիպ
իտէն Ալաման օրտուսունուն ճէնէրալ
գօմանտանը վէրտէրէ սօգթօրլուգ
բայէսի վէրմիշ օլտուղու Գօրէսքօն-
տանա տը Պէրլին զաղէթասընտա մու-
հարրէր տիր :

— Բուսիա մէմալիքինտէն Գամի-
էնիլա Բօսթօլքիտէ միւթէմէքըն օ-
լան Եհհուտիլէրին պէլտէի մէզքիւրէ-
տէն չըգըպ, Աւսթրիանըն Կաղիլիա
հուստուտունտան 11 ֆարսալ գատար
Բուսիանըն իշէրիլէրինէ հիճրէթ իթ-
մէլէրի իշին Բուսիա իմալաթթօրլուղու
հանպիլինտէն պիր էմիրնամէ սասթըր

օլմուշ իսէ տէ, միլլէթի մէզքիւրէնին
Սէն — Ջէթէրսպուրկա իրսալ իյլէտի-
յի վէքիլլէրին իսթիտասը իւղէրինէ,
էմիրնամէի մէզքիւրուն հիւքմի լաղլ
վէ պաթթալ իլան օլտուղու վիէննա-
նըն Բրէս զաղէթասընտա օգումուշ
տուր :

— Իթալեա գրալը հաշմէթու-
վիքթօր էմմանուէլ հազրէթլէրի,
Ալէմանեա իմալաթթօրու հազրէթլէ-
րինէ պիր նամէ իրսալ իլէ, Ալամանեա
հիւքիւմէթիին Ֆրանսայա թէքիլիֆ
իյլէտիյի սուլճ շարթլարը վէ պա խու-
սուս թէրքի արագի հազգընտա
իզհարը թէաճհիւպ վէ թէէսսիւֆ իյ-
լէմիշ օլտուղու թայմիլ զաղէթասընըն
միւնտէրիճաթընտան պուլունմուշ ի-
սէտէ, Ֆլօրանստա թապ ու նէշը օ-
լունան Օրինիօնէ նամ զաղէթա, մէզ-
քիւր հապատիսին ասլու էսասը օլ-
մատըրըն պէյան իյլէմիշ տիր :

— Սիլէզիա զաղէթասընըն իթտիյի
գալէմ հիսապընա պագարագ, 5 մի-
լիար ֆրանգ թաղմինաթը հարպիյէ-
նին սիւլիւսի եանի իւլ տէ պիր բայը
վէ եախօա 1,300,000,000 թալէր մըգ-
տարը օլան մէպլաղ, շըմէնտըֆէր իս-
թիգրազլարընըն ճէման 450 միլիօն
թալէր տիւլիւնաթը տախի տախիլի հի-
սապ պուլունտագ, Բրուսիանըն
քեաֆֆէի տիւլունաթը ումուլիյէսինի
էտայա քեաֆի օլաճաղընտան մուտա,
իշպու թաղմինաթը հարպիյէ, 1845
սէնէսինտէն պէտէն պու կիւնէ գա-
տար եանի եարըմ ասըր զարֆընտա
Բրուսիանըն իալահաթը տաքէրիյէյէ
սարֆ իյլէտիյի ագճէյի թէճալուղ ի-
տէյօր :

— Ֆրանսա միլլէթ մէհիսինէ
թագտիմ օլունմագ իւղրէ, Ալէման-
եաթա էսարէթէն թէվլըֆ օլունան
Ֆրանսըղ զաղլթան վէ նէֆէրաթը
ասքէրիլէսի եէտիտէ ալընըպ վէրիլէն
իշթիքեանամէլէր, իմալաթթօր Նա-
բօլէօնուն պիր մէմուրու թէշլիլի
իլէ օլուպ, Լայբցիկ շէհրինտէ իշթի-
քեանամէի մէզքիւրտէն 200 նիւսիւ
պասթըրընը, վէ թէշէպալիւսի մէզ-
քիւրուն քեամիլէն պօշա չըգմըշ ի-
տուկի, վէ իշթիքեանամէի մէզքիւր,
շէհրի մէզպուրտա թէվլըֆ օլունան
Ֆրանսըղ զաղլթանը ինտիլտէ միւ-
թէպլէր վէ մագպուլ թուլթուլմիլըպ,

հաթթա պիր թագըմ Ֆրանսըղ զա-
ղլթան վէ ասաքիլի, մէզքիւր թահ-
րիրաթ ալէյհինէ շէտիտէն բրօթէսթօ
իթմէք էֆքեարընտա պուլունտուգ-
լարը Լայբցիկտէն եաղըմըշ տըր :

— Պիր Մաճար զաղէթասընըն
պէյանընա կէօրէ, փետրվար 15 սա-
պահասը իքի նէֆէր Մաճարըլ բէրու-
քէր չըրագլարը պիրի պաշընա վէ տի-
կէրի եիւղիւնէ սօղրու տապանճա
սըգարագ էօմիւրլէրինէ գաստ իտիպ,
պունտան շարաղլարը իսէ, սէրպէսի-
յէթ իշին գալկա իտէն Ֆրանսանըն
մաղլուպիլէթի օլտուղու, Եանլարըն-
տա պուլունտան պիր մէքթուպուն
միւնտէրիճաթընտան մալիւմ օլմուշ
տուր :

— Պէտրի պէյ վէ Մանաս էֆէնտի
վէ տայիլէի պէլէտիլէ միւհէնտիսի Պէօ-
յիւք Ասայա կիտիպ, եանան էվլէրին
միւհէտտէտէն ինչասը իշին խարթա-
սընը չիղէճէքլէր տիր :

Սոսն անասմէնի

Պիրինճի պէնտ. Ֆրանսա տէվլէ-
թի զիյրտէ պէյան օլունաճագ հու-
տուտան, Շարգ ճիհէթիտէ պուլու-
նան արազիտէ օլան հուգուգու Սալ-
թանաթընը Ալէմանիա իմալաթթօրու-
ղունա թէրք իտէր. (հուտուտ մէզքիւրէ
իսէ, Լիւքսէմպուրկ ճիհէթիտէ պու-
լունան թիօնվիլ շէհրինտէն պէտ իլէ,
իզվիլէրիա հուտուտունտա Տէլ նամ
գարիլէտէ միւնթէհի, վէ Ալսաս է-
յալէթի իլէ Լօրէն էյալէթիին պիր
գըսմընը տախի միւհթէվի օլմասը,
ահտնամէի մէզքիւրտէ պէր վէճհի
թագտիլ թարիֆ գըլընմըշ տըր) :

Պալէատէ թարիֆ վէ թատատ
օլունան րազի պունտան պէյլէ, Ա-
լէմանեա տէվլէթիին միլքի օլարագ,
հուգուգու հիւքիւմրանիսի, պուն-
լար հազգընտա տախի ճարի օլաճագ
տըր : վէ ագտը մուգալլէ իտէն
թարաֆէյն մէմուրլարընտան միւրէք-
քէպ պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ իտէ-
րէք, իշպու ահտնամէ նիւսիլէրի
միւպատէլէ օլունտուղու անտէ, ա-
րազի մէզպուրէտէ պէր վէճհի պա-
լէա թարիֆ գըլընտըղը վէճհէ, թահ-
տիտի հուտուտա միւպաշէրէթ օլու-

նարագ, հուսուտու մեղադրեցէտէ պուլունաճագ գարիլէլէր վէ էմիաքըն թէսվիյէսի կիպի խուսուսաթմ մէմուր պուլունաճագ տըր: Կէրէք մէղքիւր թայեհին հուսուտ, վէ կէրէք պուլունան նէլէթ իտէճէք թէտապիրի իճըրայէնին իթթիխաղը կիպի մատտէլէրտէ մէմուրինի միւսայիլէյհիւմ պէյնինտէ միւսայիլէնթի չէֆքեար զուհուր իթթիյի հալտէ, պուլնար մէթպույի օլան տէվէթլէրէ միւրաճաթ իտէճէքլէր տիր:

Պալէատէ թարիֆ օլունան հուսուտ 1870 սէնէսինտէ Ռուսիա էրքեանը հարպ զապրթանը թարաֆընտան թանդիմ օլունան խարիթատա եէլիլ պիր չիլիլ իլէ այրըլըլ օլմաղլա, մէղքիւր խարիթանըն պիրէրնիւսխէսի, իշ պու ահտնամէնին սուրէթլէրինէ լէֆ իտիլմիշ տիր: Շու գատար քի, Մօղէլ էյալէթինտէ Մարի—Օշէն իլէ Վինսիլ նամ գարիլէլէր Ուլէման եայա թէրք օլունարագ, Պէլֆօր շէհրի իլէ գալէալարընըն Ֆրանսայա գալմասը մուսխիլէնէն գարարլաշտըրըմիշ տըր:

Իքինճի պէնտ, Ֆրանսանըն Ուլէմանեա իմէրաթօրունա պէշ միլիտր ֆրանգ թէէտիյէ իթմէսի մուգարէրէր օլտուղունտան, պուլունա ագալի պիր միլիարը 1871 սէնէսինտէ, վէ մա պագիսինին իշ պու ահտնամէնին իմզա օլունտուղու կիւնտէն իւշ սէնէյէ գատար իյֆասը լաղըմ կէլէճէք տիր:

Իւչիւնճիլ պէնտ, Ֆրանսանըն Ուլէմանեա ասաքիրի թարաֆընտան զալթ օլունան մէմալիքինին իշ պու ահտնամէ Պօրտուտա պուլունան մէճլիսի մէպուսան թարաֆընտան թատիլգ օլունտուղտան սողրա, պօշաւտըլմայա պաշլանաճագ տըր:

Շէօյլէ քի, ահտնամէնին թատիլգինի միւթէադիպէն, Ուլէմանեա ասաքիրի ֆարիսին տէրունի իլէ, Սէն նէհրինին սօլ թարաֆընտա պուլունան գալէալարտան չըգարըլաճագլարը կիպի, ասաքիրի գօմանտանլար թարաֆընտան թայեհին օլունաճագ էն գալիլ միւստէթ զարֆընտա Գալվատօ վէ Օրն վէ Սարթ վէ Իօր—է—Լօար վէ Լօարէ վէ Լօար—է—Շէր վէ էնտրա—է—Լօար վէ իօն վէ Սէն—է—Ֆէրիէսը վէ Էօր վէ Սէն—է—Օաղ վէ

Ուէն—է—Մարն վէ Օպ վէ Գօթ—տ'Օր էյալէթլէրինտէն չըգաճագլար տըր: Վէ ասաքիրի մէրգումէ չէքիլտիքճէ, Լօարըն օ պիր թարաֆընտա պուլունալ, իշ պու ահտնամէ սուրէթի գալթիտէ իմզա օլունմաարգճա, կէլէմէյէճէք օլան Ֆրանսա ասաքիրի տախի պէրիյէ կէլէճէքլէր տիր:

Շու գատար քի, պուլունան միւսթէսնա օլարագ ֆարիսին մուհաֆաղասը իչին զըրգ պլին ասքէր իլէ գալէալարըն մուհաֆաղասընա իւղումու մըգտարը ասաքիր իգամէսինէ միւսատէ իտիլմիշ տիր:

Իշ պու ահտնամէնին իքինճի մատտէսինտէ մէչրութ օլան թաղմինաթը հարպիյէտէն իլք տէֆա օլարագ, պէշ եիւղ միլիօն ֆրանգ վէրիլտիքտէն սողրա, պագըսը ճէսթէ ճէսթէ վէրիլտիքճէ, օլ նիսպէթ իւղրէ տախի Ուլէմանեա ասաքիրի ֆարիսէ էն եաղըն պուլունան էյալթթտան պաշլալըպ, Ուէն նէհրինին սօլ թարաֆը իլէ Ֆրանսանըն հուսուտու Շարգիյէսինէ գատար օլան մէմալիքտէն թէտրիճի սուրէթտէ տըլարը չըգաճագլար տըր: Վէ թաղմինաթը հարպիլէնին 2 միլիարը թէէտիլէ օլունտուղտան սողրա, Ուլաման ասքէրի եալընըլ Մարն վէ Սրտէն վէ Հօթ—Մարն վէ Մէօղ վէ Վօղ վէ Մէօրթ էյալէթլէրի իլէ Պէլֆօր գալէասընտա գալարագ, պուլնարըն մըգտարը էլիլ պլին թէճալուղ իթմէյէրէք, պաղի իւշ միլիար ֆըրանգըն թէէտիլէսինի թէէմին իթմէք իւղրէ, ասաքիրի մէրգումէ էյալթը մէղպուրէտէ գալաճագ իսէլէրտէ, մա մաֆիհի պու թէէմինաթտան պաշլալ Ֆրանսա թարաֆընտան թէքլիֆ օլունարագ, Ուլէմանեա էլվէրիլի վէ միւնասիպ ատտ օլունապիլէճէք սայիր թէէմինաթը նագտիլէ զուհուր ֆլէտիլի հալտէ, Ուլէմանեա իմէրաթօրու պուլնիլէթի գապուլէ մուլթար պուլունաճագ տըր:

Թէտախիլտէ գալաճագ օլան մէղքիւր իւշ միլիար գրանգ իչին իշ պու մուգամէլէնամէնին իմզալանտըլը կիւնտէն իթիպարէն եիւղտէ պէշֆալիլ եիւրիւտիլէճէք տիր:

Տէօրտիւնճիլ պէնտ, Ուլէմանեա ասաքիրի իգամէթ իտէճէքլէրի մահէլէրտէ այնէն վէ եա նագտէն էհա

իտէն հիշ պիր շէյ թալէպ իթմէյէրէք, պուլնարըն լէվադիմի Ուլէմանեա հիւքիւմաթը ասքէրիլէսի թարաֆընտան թայեհին օլունաճագ ֆիյաթ իւղէրինէ Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան թէտարիք վէ իլիա զըլընաճագ տըր:

Պէլէք ասաքիր

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

Վիէննա 17 մարտ.

Րօչիլտ, իթալեա տէվէթինին ագտ իթմէք իսթէտիլի իսթիգրաղը գապուլ իթմէյիպ ըէտտ իտէյօր, Մթիէր, Ճէնուպի Ուլէմանեա հիւքիւմէթլէրի մուրախսալարընըն տախի Պրիւսսէլտէ ագտը միւսալէհայի գալթիլէ իչին իճրա օլունաճագ միւղաքէրաթա տախիլ օլմալարընը իստաա իտէյօր:

Պէլէրգատա պուլգլպաղաւտըղը սէպէպլէ, սօն պահարըն թօխումըսընը մահվ վէ զայ իլլէմիշ տիր:

Խահամը ումուկիլէ 43.18.

Վիէննա գամպիօսու 122.50.

Րում էլի չըմէնտըֆէր հիսսէսի 67.73

Պէրլին 17 մարտ.

Ուլէմանեա իմէրաթօրու, Պէրլինէ տուխուլինտէ քէմալի պէշալէթ վէ մէմուլնիլէթլէ էհալի թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տուր: Փարիսէ ալտէթ իթմէքտէ օլան Ուլամանըսը ալէյհինտէ շէհրի մէղպուր տալիլինտէ պուլունան ասըլար թարաֆընտան վուգուա կէլէն թաղեիլաթը մէն վէ տէֆիլին Ֆրանսա հիւքիւմէթի թէտապիրի միւսթինէ իթթիխաղընա մուգթէտիր օլմաղ իտէ, Ռըքսիա ճէնէրալարընտան Բրէսցիկ մայթիլինտէ օլան ասաքիրի իլէ ֆարիսէ կիրէճէյի մէմուլ տուր:

Փարիս 17 մարտ.

Փարիս զաղէթալարը, Գաթա տէնիլ մէսէլէսի հագգընտա Լօնտար գօնֆէրանսընըն նէթիճէի դարարը իւղէրինէ իզհարը թէէսօիլի իթտիլէրի կիպի, Գրըմ մուհարէպէսինին սէմէրէի մուվաֆիֆադիլէթինին մահվ վէ իզալէ օլտուղունտա պէշան իլլէյօրլար:

Փարիս 16 մարտ.

Ճէնէրալ Վալանթէն մուվաղգա

թէն զապթիյէ նազըրը նասպ օլմուշ ատոր :

Հարպիյէ նազըրը , ասաքիրի սէյ-
եարէյէ խիթապէն նէշը իյլէտիյի պէ-
յաննամէսինտէ շէօյլէ տէմիշ տիր :
« Գատէր պիղիմ իգտամթըմըզը պէյ-
հուտէյէ չըգարտը , լաքին պիր վէճհ-
յէ տէ վաթանըմըզն նամուսունու լէ-
քէտար իթմէտինիզ : վաթանըմըզն
ազամէթի սապըգածը թէքրար սիզէ
իատէ օլունաճաղը կիւն ուզագ տէ յիւ
տիր : Միլլէթիմիդին իշ պու գատէրի
ուզուն միւտտէթ տէվամ իթմէյէճէ-
յիննէ էմին օլունուղ : »

Փարիս զաղէթալարը , թէքրար
փարիսէ կէլէն Ալամանլար հագգընտա
մուամէլէի ճէպրիյէ իճրասընտան իճ-
թիննապլէ , աթվարը միւթէտիլիմիզլէ
էֆքեարըմըզը օնլարա թէֆհիմ վէ
պու վէճիլէ անլէրի մանէվի սուրէթտէ
ճէզայա միւթաճագ գ իտէլիմ տէյիպ ,
էհալիյէ նասիհնթ վէրիյօրլար :

Մօնմարթը ֆէսատրիյէլէրի , ա-
սաքիրի միլլէտէ օլան զապթմանը
մէճիլսէ տալէթ իտէրէք , ասաքիրի
մէրդումէյէ պիր սէրտարըն ինթիլա-
պընը վէ պու տալիս կարիպալտինին
մախտումի Մէնօթթինին միւնասիպ
օլաճաղընը թայէպ զըմնընտա պիր
լայիհայա վազը իմզա իյլէմիշլէր իտէ
տէ , լայիհայի մէզքիւրու անճագ պիր
գաշ քիշի իմզա իթմիշլէր տիր :

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Բաթրիքի սապըգ Հասուն էֆէն-
տինին ինֆիսալի վէսիլէսի իլէ Տէվլէթի
Ալիյէ հագգընտա ազվ օլան պազը իս-
նատաթըն թէքրիպի իլէ իյզահաթը
պայիրէյի հապի վէ 47 սահիֆէտէն
իպարէթ վէ էքմէնի հրուֆաթը իլէ
թիւրքի իւլ իպարէ պիր մուֆասալ
ըիսալէ ըունումայի զուհուր օլարագ ,
հէր չըզգէթա սաթըլան տիւքքեան
լարտա եիւզէր փարայա ֆիրուսթ օ-
լունմագտա , վէ մաալի միւնտէրիճէսի
չայանը տիգգաթ վէ միւթալաա պու-
լունտուղունտան , հէր քէսին տիգ-
գաթը թամմէ իլէ գրաաթ վէ միւ-
թալաա իթմէսինի իսթար իտէրիզ :

Իզհարը իֆլաա իթմիշ օլան խազնէ-
տար խանընտէ պէշ նօմէրօլը օտատէ
մուզիմ թիւճճարտէն թամադաճի օղլու կա-
րապետ վէ պիրատէրի Մկրտիչտէ մաթ-
լուպի պուլունանլէրին զանօննամէի թի-
ճարէթին եիւզ եթմիշինճի պէնտի ահ-
քեամընճա կէրէք մաարուֆ օլան ալա-
ճազուլէրին տէֆթէրինին թանգիմի վէ
կէրէք եէնիտէն իսթիստամի իճապ իտէն
վէքիլէրին թայիլինի հագգընտա իսթի-
չարէ օլունմագ իզլէ շէհրի զիլիճէնին
օթուզունէ վէ մարտըն օն պիրինէ թէ-
սատարուֆ իտէն քէնչէմպիհ կիւնիւ սա-
աթ եէտի գարարլարընտա թիճարէթիա-
նէտէ քեային մէսալիհի իֆլասիյէ գօմի-
թէսիննէ կէլմէլէրի իլան օլունուր :

Մէսալիհի իֆլասիյէ գօմիթէսի

Իզհարը իֆլաա իթմիշ օլան ֆէպէճի
խանընտա մուզիմ Մանիֆաթուրաճի Լամ-
պի Եուվանիտալէ մաթլուպու պուլու-
նանլարըն զանուննամէի թիճարէթին
եիւզ եթմիշինճի պէնտի ահքեամընճա
կէրէք մաարուֆ օլան ալաճազըլլարըն
տէֆթէրինին թանգիմի վէ կէրէք եէնի-
տէն իսթիստամի իճապ իտէն վէքիլէրին
թայիլինի հագգընտա իսթիչարէ օլունմագ
իզլէ կէլէճէք շէհրի մուհարրէմին իւ-
չիւնէ վէ մարտըն օն իւչիւնէ թէսատարուֆ
իտէն ճոււմաա էթթէսի կիւնիւ սաաթ եէ-
տի գարարլարընտա թիճարէթիաանէտէ
քեային մէսալիհի իֆլասիյէ գօմիթէսիննէ
կէլմէլէրի իլան օլունուր :

Մէսալիհի իֆլասիյէ գօմիթէսի

ԿԵՐՏԱՆԼԸԴ ՀԻՔԵԱՅԵՍԻ

ԺԻԻՍԹԵՆ ԼՕՄՊԱՐ ԳԱՅԵՆ
ՍԵՐԵՆՃԱՄԼԱՐԸ

Պալատէ պէյան օլունան պու հիքեա-
յէլէր Իուզնամէլէրիմիզտէ պաարըմըշ օ-
լուպ , ճիւղէնմիշ օլարագ իքիշէր չէյրէք
Մէճիտիյէյէ սաթըլմագտա տըր :

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ՍԿՍԵԱԼ Ի 1772 ԱՄԷ ՓՐԿԶԻՆ ՄԵՐՈՑ
ՅԱՄՆ 1860

Հանգերճ կարեւոր տեղեկութեամբ եւ
ժամանակագրութեամբ երեւելի իրաց
աշխատասիրութեամբ Աւետիս վարժա-
պետի Պէրպէրեան :

Էքմէնիճէ օլարագ 621 սահիֆէտէն
իպարէթ վէ 1772 միլատիպսինտէն 1860
սէնէսիննէ գատար 88 սէնէլիք միլլէթի-
միդին մուհիմ վուզուաթլարը գալէմէ
ալլանմիշ օլուպ , բաթրիքիլէր իսթապ :

Պապը Ալիտէն կէլէն ֆէրմանլար , 1828
սէնէսինալէ միլլէթիմիդին Գաթօլիք զըս-
մընա օլան թագեիգաթլար , վէ սայիրէ
տէրճ օլունմուշ օլաուղունտան շու զիյր-
տէ պէյան օլունան մահալլէրտէ իւշ սիմ
Մէճիտիյէյէ սաթըլմագտա տըր :

Կը ծախուի Մէրճան չարչը թիւ 88
Պ . Գերուլմէ : Մարգարեանի եւ Պ . Պաղ-
տասար Սըրապեանի խանութիւնը , Գիւրք-
ճի խան ընկերութեան գրատունը եւ
Չապազճըլար եօգուշու Պ . Յ . Ա . Գա-
ֆաֆեանի գրատունը ու Գօմիսիօն խան
Բ . հարկ թիւ 61 Շահին աղայի սենեակը ,
Գալբազճըլար պաշը Բէսամ սօգաղը ճէ-
վահիրճեան Յակոբ աղայի խանութը , Բե-
րա մեծ փողոց Թագսիմ թիւ 12 Պ . Յով-
հաննէս Մկրտիչեանի ծխալաճառանոցը ,
Մահմուտ բաշա Գիւչիւք Երտըզ խան Ա .
յարկ թիւ 1 ճէվահիրճեան Յակոբ աղայի
սենեակը :

Հասարակութեան աւելի դիւրութիւն
ըլլալու համար Պ . Գառնիկ ֆիտէճեան եւ
րիտասարդին յանձնուած է ձեռքէ ծա-
խելու համար գին 3 Մէճիտ :

ՀՐԱՌՈՒՂԻՍ ԱՐԱՐԱՏԱՅ

Հատոր Բ .

Թաղէոս Միհրդատ էֆէնսինին թէէ-
լիֆկէրտէսի օլարագ էքմէնիճէ պիր ըի-
սալէ օլուպ , քիթապճը տիւքքեանընտա
սաթըլմագտա տըր :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՇՄԱՐԻ

ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի տպարանի Ս . Ղազարու

Անատու ճիւղարընտա եանի , Բին-
կիան , Էրզրում վէ Արլըցկա ճիւղարա-
րընտա պուլունան : աթիք էսրիյէլէրին
օն իքի առէտ թասվիրէրի , թէմիզ ֆօ-
թօղրաֆ իլէ չէքիլմիշ վէ մուլթասաթ
սուրէթտէ տալիս իյզահաթ վէրիլմիշ ,
պու օն իքի թասվիրլուտէն պաշըճալա-
րը , Էրզրում մէմլէքէթի , Բինկեան քէօգ-
րիւսիւ , Եփրատ չար վէ սալըր պունա
էմասիլ աթիք ճամիլէր վէ քիլիսէլէր օ-
լուպ , պունլարըն քեանատ գաբազըսը
օն իքիսի պիր եէրտէ պաղըր տէօրթ ֆը-
րանգ վէ թէմիզ պաղըսը ալթը ֆրան-
գա սաթըլմագտա տըր :

ՍԱՀԻԳԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱՉԵԱՍ ՅՈՎԱԿԻՍ ԹԻԻԼԳԵՆՃԵԱՆ

ՍԵՐԱՆՊՈԼՏԱ ԶԻՉԵՐ ԹԱՂԱՐԸ ՆՈՒՄԷՐՈՋԵ
ՃԵՄԹԵՐԻ ԻԼՄԵՏԷ ԹԱՊԱՆԵՍԵՆՏԷ